

POLITIKERFORUM

KØBENHAVN 7 FEBR. 2017

GRUPP 1.

POLITISKT LEDARSKAP & SAMSKAPANDE

En majoritet ska oppstå (och oppstå) som enighet men behøver og uppskattar en aktiv opposition.

Konsensus i klimatrådgivning viktig for og langsiktig og stabilt politisk ledarskap.

Not in my backyard!

= tilfølgelig oppblomstrende motstandsbølger med sjølett at tilvarene egne interesser.

utfordring:

- større informasjonstilgang enn noen gang, men mindre felles media-virkelighet, mer ~~filter~~ filtrering og færre ressurser til granskende journalistikk

- tidlig involvering av innbyggere
- kommunikasjon utad til innbyggerne om viktige prosesser

mulighet:

- bred, tverrpolitisk og tverrpartisk felles visjon om langsiktige utviklingsgrep, +verrpolitisk
- arveining eksisterende vs. fremtidige innbyggere - lenge nå

Utmaning demokrati
Stad vs landsbygd

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Indledning	3
Deltagarförteckning	4
Om programmet	5
Om det politiske forum i øvrigt	6
Indledende plenumdiskussion	7
Sammenhænge	12
Modsætninger	13
De fem temaer og de fire stadsrum	14
De fem grupperes sammenfatninger – i skitseform ..	15
Øvrig status på NCNs arbejde	21

Tekst:

Henrik Poulsen, Nordic City Network

Layout:

Stina Anderson

Bild:

Hannah Wadman, Nordic City Network

Kära deltagare i toppmötet,

Tack för att ni deltog i diskussionen i Köpenhamn i februari. Jag hade en mycket givande dag och hoppas att även ni kunde inspireras av våra samtal om de nordiska städernas möjligheter. Mitt intryck är att många av de utmaningar vi står inför är gemensamma. Vi behöver hålla en byggtakt som matchar vår befolkningsutveckling och vi måste klimatsäkra våra städer. Våra invånare måste kunna livnära sig och få vardagen att gå ihop. De måste känna att vi är lyhörda och utgår från deras perspektiv. Vi står alla inför uppgiften att bygga samhällen som hänger ihop, både fysisk och socialt.

Vad som blev tydligt under dagen var att städernas betydelse är avgörande för utvecklingen i Norden. Staden är ett redskap att utveckla vårt samhälle; att skapa sammanhang, gemenskap och motståndskraft; att minska klyftor och att ge alla medborgare förutsättningar för en god livskvalitet.

Våra städer ingår i en gemenskap med gemensamma utmaningar gällande exempelvis bostads- och arbetsmarknad, utbildning och näringsliv. Vi är motorer för denna utveckling. Genom att dela kunskap och erfarenheter, inspirera och inspireras, har vi möjlighet att bygga hållbara städer.

Jag tror därför att det finns en stor potential i detta politiska forum och ser fram emot att fortsätta diskussionen om en vision för de nordiska städerna med er i Aarhus i september.

Henrik Poulsen har författat denna vitbok. Den är en reflektion över de diskussioner vi förde den 7 februari och ska betraktas så snarare än som ett referat av mötet. God läsning!

Märta Stenevi

Kommunalråd i Malmö och ordförande i Nordic City Networks Forum för politiska ledare

INDLEDNING

Med samling af politikere fra 14 af Nordic City Networks knap 20 medlemsbyer gik Nordic City Networks arbejde med at styrke NCN's Politikerforum den 7. februar i år ind i en ny fase.

Dette møde er den foreløbige kulmination på et ret langvarigt fokus på politisk ledelse og politikerens komplekse rolle i den urbane udvikling, der i virkeligheden blev indledt for flere år siden i Norrköping, efterfulgt af Odense seminaret i 2012, hvor byerne tilsluttede sig et fælles charter, der bl.a. omtaler udfordringerne til den nye tids politikerrolle.

Inden for de seneste par år har både Folkemødet i Århus i 2015 og ikke mindst det seneste fælles NCN-seminar i Göteborg i 2016 kastet lys over politi-

kerroller og, hvordan lokale politikere kan udøve politisk ledelse i en tid, hvor demokratiet i vores byer er i forandring.

Med toppmötet er det nu muligt på baggrund af nogle principielle overordnede diskussioner at uddybe særlige udfordringer, problemer men også handlemuligheder for fremtidig politisk ledelse i vores byer.

Denne lille Hvidbog skal tjene som optakt til en videre diskussion, og i NCN's sekretariat håber vi meget, at de livlige diskussioner fra København den 7 februar kan genoptages på det kommende toppmøde, der finder sted i Århus i forbindelse med NCN's næste seminar den 16.-18. september i år.

Christer Larsson
Formand

Per Riisom
Direktør

Hannah Wadmann
Kanslichef

Uffe Steiner Jensen
Pol. rådgiver

DELTAGARFÖRTECKNING

Aalborg

Hans Henrik Henriksen

Rådmand

Hhh-byraad@aalborg.dk

Eskilstuna

Sarita Hotti

Ordförande Stadsbyggnadsnämnden

sarita.hotti@eskilstuna.se

Arne Jonsson

Gruppledare

arne.jonsson@eskilstuna.se

Fredericia

Steen Wrist Ørts

Byrådsmedlem (A),

Formand By og Planudvalget

steen.wrist@fredericia.dk

Nicolaj Wyke

Byrådsmedlem (V)/ Næstformand By- og Planudvalget/

Medlem Uddannelsesudvalget/ Bestyrelsesmedlem

FredericiaC

nicolaj.wyke@fredericia.dk

Göteborg

Jahja Zeqiraj

Ordförande fastighetsnämnden

jahja.zeqiraj@vastrahisingen.goteborg.se

Martin Öbo

Fastighetsdirektör

martin.obo@fastighet.goteborg.se

Linköping

Astrid Brissman

Linköpings Kommun, 2:e vice ordf

Fullmäktige

astrid@brissmankonsult.se

Kristiansand

Helene Knudsen

Politiker i by-og miljøutvalget

heleneknudsen91@gmail.com

Lund

Björn Abelson

Ordförande

Byggnadsnämnden i Lund

bjorn.abelson@lund.se

Malmö

Märta Stenevi

Kommunalråd,

Stadsbyggnadsnämndens ordförande

marta.stenevi@malmo.se

Norrköping

Christian Widlund

1:e vice ordförande i Stadsplaneringsnämnden

i Norrköpings kommun

christian.widlund@centerpartiet.se

Skedsmo

Ole Jacob Flæten

Ordfører

OleFla@skedsmo.kommune.no

Boye Bjerkholt

Varaordfører

BoyBje@skedsmo.kommune.no

Stavanger

Kari Raustein

Politiker (FrP), Leder kommunalstyret for byutvikling

kari.raustein@lyse.net

Frede Cappelen

Politiker (Ap), Medlem kommunalstyret for byutvikling

(fraksjonsleder)

fredec@broadpark.no

Trondheim

Hilde Opoku

Varaordfører

hilde.opoku@trondheim.kommune.no

Umeå

Margareta Rönngren

Kommunalråd

margareta.ronngren@umea.se

Mikael Berglund

Stadsbyggnadsnämndens ordförande

mikael.berglund@umea.se

Vasa

Ragnvald Blomfeldt

Stadsfullmäktigeledamot, Stadsstyrelseledamot

ragnvald.blomfeldt@fi.abb.com

Nordic City Network

Hannah Wadman

Kanslichef Nordic City Network

hannah.wadman@malmo.se

Per Riisom

Direktör Nordic City Network

riisomcity@gmail.com

Christer Larsson

Ordförande Nordic City Network

christer.larsson@malmo.se

Michael Troelsen

Kontaktperson Aarhus

mit@aarhus.dk

Henrik Poulsen

Kontaktperson Odense

hp@odense.dk

Louise Kielgast

Gehl Architects

louise@gehlpeople.com

Uffe Steiner Jensen

Politiskt sakkunnig Nordic City Network

uffesteinerjensen@gmail.com

OM PROGRAMMET DEN 7. FEBRUAR

Det var en helt enig præmis blandt tilrettelæggerne af dagen, at man netop ikke skulle invitere en række engagerede nordiske politikere til fælles seminar for at høre på eksterne indlæg. Det bærende i dagen skulle i stedet være samtalen, diskussionen og mødet mellem 14 byers aktive politikere på tværs af Norden.

Programmet var disponeret i tre hoveddele. Først en plenum diskussion efterfulgt af to pas med gruppe-diskussioner. Det første af disse skulle fokusere på udfordringer og problemstillinger, det sidste på muligheder og løsninger.

Ikke nogen nem sondring for lokale praktikere, der hurtigt kommer i løsningsstemning.

Program og deltagerliste er vedlagt.

Märta Stenevi, Malmø bød velkommen til den indledende diskussion, der fulgte lige efter både velkomst af formanden Christer Larsson, orientering om NCN's aktiviteter ved Per Riisom og baggrunden for at arbejde med et forum for politikere, som blev givet af NCN's særlige politiske rådgiver Uffe Steiner Jensen.

Aspekter fra disse indlæg er kort forsøgt indarbejdet her i papiret og dannede samlet set optakten til dagens indledende fælles diskussion om politisk ledelse i de nordiske byer.

OM DET POLITISKE FORUM I ØVRIGT

I sin optakt understregede NCN's særlige politiske rådgiver **Uffe Steiner Jensen**, at forum for politiske ledere skal

- blive et kundskabsforum og et forum for debat, gensidig inspiration samskabelse, ide- og erfaringsudveksling
- Skal underbygge NCN's arbejde om en fælles vision for de nordiske byer, der bygger på den nordiske samfundsmodel og derfor kan rumme en balance mellem innovation og nye jobs på den ene side og kulturel og social mangfoldighed og bæredygtighed på den anden.
- Skal kunne bruges til at fortælle historien om den nordiske model uden for Norden, i Europa og måske i resten af Verden.

Det blev understreget, at politikerne med dette forum har en særlig mulighed for at komme i front med diskussionerne om, hvordan vi kan forandre udvikle og vores byer. Alene den omstændighed, at politikere på tværs af så mange byer i Norden sætter sig sammen for at diskutere, er i sig selv et ret unikt eksempel på et nyt slags forum, som ikke tidligere har været etableret og praktiseret.

INDLEDENDE PLENUMDISKUSSION

I sine indledende bemærkninger understregede **Märta Stenevi** det helt fundamentale diskurskifte, som er sket i næsten alles opfattelse af, hvad der kendetegner den moderne by.

Mens byerne i industrialiseringens tialder var rammen om dårlige levevilkår, sociale spændinger, miljømæssige belastninger – kort sagt arnestedet for samfundsudviklingens mest negative strømninger - er ingen i dag i tvivl om, at nutidens by som produktions- og levested også rummer kimen til at løse fremtidens udfordringer.

Fra byerne udgår de største miljø- og ressourcemæssige belastninger, men det er også i byernes vidensmiljøer, at de nødvendige løsninger på urbaniseringens udfordringer og problemer kan finde deres løsninger. Denne dobbelthed er simpelthen et af modernitetens grundvilkår for byen som en kompleks mekanisme.

Det blev i den første kommentar fra **Kari Raustein, Stavanger** slået fast, men efterfølgende gentaget af adskillige; nemlig at en af de større byers helt aktuelle udfordringer i disse år handler om dels arbejdsmarkedet og jobs dels integration af nye indbyggere – og begge faktorer i kombination.

Samtidig bliver byerne mere og mere tætte. Folk tættere på hinanden i stadig højere beboelser åbner for to modsatrettede tendenser. På den ene side muligheden for, at mennesker og især mennesker med fælles interesser kan mobiliseres og samles i et stadigt hurtigere tempo usvigeligt hjulpet af informationsteknologi i eksplosiv udviklingstakt. På den anden, at byerne som følge af de demografiske forandringer bliver stadig mere og mere sammensatte socialt, etnisk, politisk og økonomisk med risiko for isolation, ghettodannelser og stigmatisering blandt dem, der af en eller anden grund ikke er med i de enkelte fællesskaber.

Eksempelvis kunne man fra Eskilstuna fortælle, at man på kort tid skal tage imod og integrere 700 nye skolelever antagelig med en kulturbaggrund, der ligger langt fra den klassisk svenske. At kunne favne og samtidig sætte retning og fastholde grundlæggende værdier er en kæmpe opgave.

Vi rammer her ned i en fra flere sider udtrykt bekymring, der drejer sig om byernes fundamentale sociale sammenhængskraft eller evne til at undgå, at grupper af befolkningen isoleres og måske danner egne parallelsamfund.

Som **Ole Jakob Flæten, Skedsmo** folde-
de det ud, så er det politiske lederskab i byerne sær-
lig kompleks, fordi man både skal håndtere negative
og positive "drivere" i udviklingen. Men det er vig-
tigt at holde fast i, at det er politikerne, der i demo-
kratiets navn og med dets legitimitet, skal have det
afgørende styringsgreb - og styringsansvar - kunne
man føje til.

Margareta Rönngren refererede fra **Ume-
ås** deltagelse som klimaby i Habitat III konference i
Brasilien, hvor der blev formuleret krav om, at byer-
ne bør skabe en bedre balance både socialt og kli-
mamæssigt for at undgå pres på miljøet og på de-
mokratiet. Habitat III er United Nations Conference
on Housing and Urban Development, afviklet i Ecu-
adors hovedstad Quito sidste år med ikke mindre en
32.000 deltagere fra 167 lande. I FN regi tænker man
langsigtet, og Quito konferencen beskrives som den
tredje af sin slags med start tilbage i 1976, der sigter
på at lægge kølen til bæredygtig byudvikling.

Efterfølgende ligger der nu en "New Urban Agenda",
der beskriver globale målsætninger for de kommen-
de 20 års globale urbanisering, som bl.a. drejer sig
om at kunne håndtere fattigdom, social splittelse fo-
ruden klimatrusler, og endelig indeholder agendaen

forhåbning om blot at skabe mere levevenlige stor-
byer, og dem – altså storbyerne – bliver der som be-
kendt stadigt flere af.

Ordstyreren fik her supplerende indskudt det ofte
anvendte ord i debatten "resilience" i betydning-
en, at byer skal indrettes, så de er robuste nok til
at imødekomme og indlemme nye borgere, der
uvægerligt vil komme til i de kommende år ikke
nødvendigvis i en styret lind strøm men som skiften-
de og pulserende mængder, der afspejler størrelse
og hyppighed af krige og kriser rundt omkring i Ver-
den.

Og fra det dynamiske Göteborg kunne de loka-
le deltagere illustrere en lignende udvikling med
en oplysning om, at man i løbet af 7 år forventer
en tilgang i størrelsesorden 150.000 nye indbygge-
re til byen. At håndtere en sådan befolkningsvækst
kræver realistiske, gennemførbare (solide) løsning-
er f.eks. ordentlige løsninger på lokale infrastruktur-
problemer etc.

Og man kunne her endnu en gang få trang til at cite-
re fra Göteborg-konferencen sidste år: hvornår man
er Göteborger? Og svaret lyder: Det er man, når er
man født i Göteborg – kunstpause – eller et andet
sted". Med andre ord identiteten er ikke noget man
får tildelt. Det er noget, man tager til sig. Og så er

man tilbage ved billedet af, at en stor bys soliditet (resilience) og rummelighed skal ses som to sider er af samme sag.

Der er måske også en pointe i, at soliditet her netop ikke skal forstås som noget, der er urokkeligt, eller som bl.a. **Fredericias Steen Wrist Ørts** var inde på; kravet om soliditet bør ikke stå i vejen for, at byerne, deres borgere og deres faciliteter skal kunne demonstrere fleksibilitet og tilpasse sig skiftende vilkår, idet han måske gav debatten om byudvikling en ekstra vinkel ved at efterlyse, at man ikke kun i konkurrencens navn indretter byerne efter det, man tror hele tiden er på vej, men at man også tør gøre noget for de borgere, der allerede bor i byen.

Tanken om robusthed som spændt ud mellem fasthed og konservatisme på den ene side og rummelighed på den anden associerer til et spørgsmål, som **Christer Larsson** rejste i sine indledning om, hvordan fremtidens demokrati vil komme til se ud i vore byer "har vi ikke taget for let på demokratispørgsmålet". Har vi taget for letsindigt på uroen og de kræfter, der virker på en måde og et grundlag, som ikke respekterer demokratiet? Hvis svarene er bekræftende, er det måske et tegn på, at vi har haft og måske fortsat har svært ved at tro på, at vores demokrati virkelig kan blive udfordret af helt andre værdier og holdninger end vore egne – værdier og holdninger, der ikke er demokratisk forankrede og derfor ligger uden for vores egen forestillingsverden.

Ønsket om at værne om sammenhængskraften har både en politisk og en økonomisk dimension. Den politiske handler om at videreudvikle demokratiet i lyset af partiernes tilbagegang, politikerleden og populismetendenserne, fremvæksten af sociale medier og en eksplosion i antallet af flygtige grupperinger, der på et splitsekund kan samles om alle mulige sager for igen at spredes for alle vinde. Den økonomiske side drejer sig bl.a. om – som også bl.a. Umeå gjorde opmærksom på – at vi internt i vores byer kan imødesee nogle spændinger og en polarisering mellem de, der har del i væksten og fremgangen og de, der bliver ladt tilbage. Den sidste tegner i øvrigt til at kunne blive en ret sammensat gruppe.

Antallet af hjemløse, invalidepensionister og mange andre, der på den ene eller anden måde, mere eller mindre permanent, er isoleret fra både arbejdsmarkedet og i vidt omfang også fra lokalsamfundets mange forskellige fællesskaber stiger markant i disse år, samtidig med, at vi også kan se konturerne af et arbejdsmarked, der foretrækker flygtige ansættelser på midlertidige vilkår frem for livslang loyalitet.

Selv med Göteborgøjne er urbaniseringen i Norden dog mere behersket end mange andre steder i Verden, hvor der er en tendens til, at de store metropoler er på vej til at ende som helt ustyrlige megabyer, måske med mere en 100 mio. indbyggere.

Urbaniseringens udfordringer skal for de mellemstore og større byers vedkommende først og frem-

MEGABYERNES SAMMENSLUTNING

Dagen forinden topmødet kunne bl.a. den danske avis Politiken berette om megabyernes eget netværk C40, som har den tidligere New York borgmester Michael Bloomberg for bordenden som formand.

Netværket tæller storbyer som Lagos med 19.8 mio. indbyggere Sao Pauli med 11.9, New York med 8.6 og altså også f.eks. København med blot 0.6., der dermed ikke opfylder kravet om minimum 3 mio. indbyggere.

Det er efter det oplyste gratis at være medlem, men til gengæld forventer man, at byerne betingelsesløst

vil arbejde på at indfri forventningerne om at bidrage aktivt og målbart til en langt mere bæredygtig udvikling.

Til gengæld for frit medlemskab med store forventninger får alle byerne frit adgang til viden, erfaringer og ideer hos hinanden i kampen for at realisere en langt mere bæredygtig udvikling

Med andre ord: det er "megabyernes NCN", der nu er dannet med den tidligere New York borgmester som drivkraft.

POUL MASON: POSTCAPITALISM

Senest ved seminaret i Göteborg i maj sidste år rejses debatten om, hvorvidt byerne kun kan udvikle sig i lyset af konstant økonomisk vækst eller en brændende platform? Hvordan ser udviklingen ud, hvis byerne skal håndtere en årelang periode med generel økonomisk afmatning? Og hvordan skaber man en spændende byudvikling, hvis ikke der enten er fare på færde eller en rigelighed af ressourcer.

Den engelske journalist, forfatter og kommentator Poul Mason har med bl.a. inspiration fra et af Karl Marx' mere obskure skrifter "The Fragment on Machines" måske leveret et af de mere uortodokse bidrag i den debat ved at hævde, at den moderne informationsteknologis ubegrænsede adgang til viden ganske simpelt er på vej til at opløse kapitalismen.

Mens viden og adgang til viden er ubegrænset, er den private ejendomsret i sagens natur altid begrænset i den forstand, at nogen altid vil besidde noget, som andre så ikke har. Hvis vi med den mo-

derne teknologi kan få adgang til næsten alt enten gratis eller meget billigt, fordi vi kan rekvirere det fra enhver afkrog af verden, eroderer det grundlag, som kapitalismen er funderet på, hævder Mason.

Økonomisk afmatning har ikke blot sine materielle konsekvenser for Verdens byer. Endnu større indflydelse kan den måske få på alle aktørers opfattelse af, hvad en by er for en størrelse, og hvordan den skal fungere, når alting ikke blot vokser - og hovedparten af dem, der bor i byerne i øvrigt bliver ældre og ældre, kunne man føje til!

Usikkerheden om fremtiden er lige nu især rettet mod virkningerne af de store politiske konflikter som f.eks. flygtningestrømme eller naturkatastrofer. Men det ændrer ikke ved, at der - som Ole Jakob fra Skedsmo pointerede - i de nordiske byer fortsat er en flerhed af fælles værdier, som de færreste reelt betvivler værdien af: demokrati, ren luft, sundhed og livsudfoldelse.

mest mødes af realisme. Realisme er, som flere påpegede, bl.a. at bygge ordentlige boliger, som byernes borgere - også de senest tilkomne - har råd til at bo i. Og til realismesynet hører også, som Ålborgs Byplanrådsmand påpegede, at der kan være behov for hjælp ude fra f.eks. fra staten eller store finansielle investorer, fonde m.m., når virkelig store investeringer skal udmøntes. Til gengæld er byerne altid forpligtede til at bidrage til at forme de rammer, der bedst kan understøtte den nødvendige økonomiske udvikling i form af virksomheder, der kan skabe nye arbejdspladser.

Et interessant eksempel på, at det også kan indebære en justering af en bys ambitionsniveau, kunne netop Ålborg byde på, fordi man i modsætning til en række andre byer, hvor det er lykkedes at skaffe den fornødne statslige finansiering, her har fraveget planerne om at anlægge en stor elektrisk letbane og i stedet satser på 29 meter lange eldrevne busser, der skal dække den indre bys kollektive trafikbehov i fremtiden. Det bliver interessant at følge, hvordan dette projekt udvikler sig sammenlignet med de talrige prestigøse letbaneprojekter rundt omkring i Europa og Norden. Foreløbig er det en kendsgerning,

at anlægsudgifterne forventelig ligger langt under niveauet for lokale letbaner.

Det er få, der ikke kan se deres by som en del af et stort vækstkor, og at væksten også antagelig vil fortsætte i de kommende år. Der er således ingen, der for alvor rejser spørgsmålet om, hvordan byerne eventuelt håndterer en periode med lav eller decideret ingen vækst.

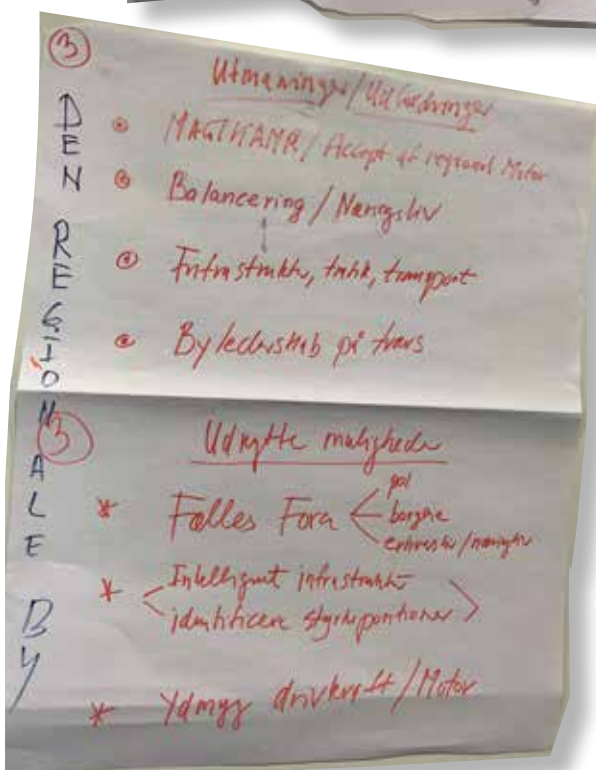
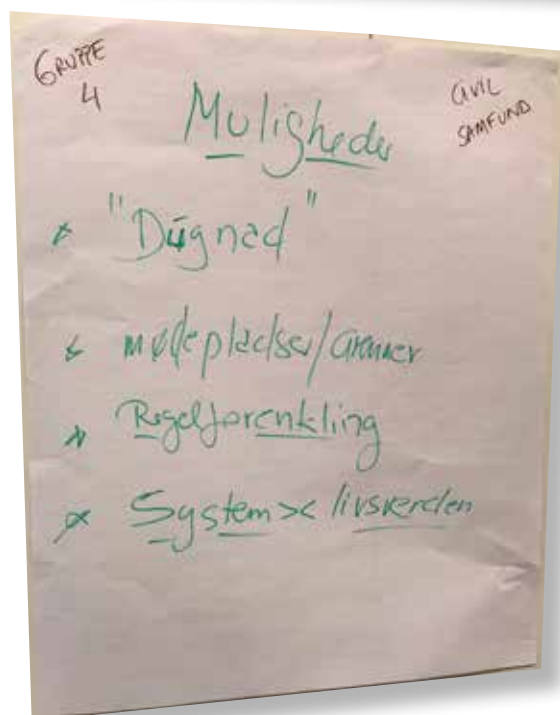
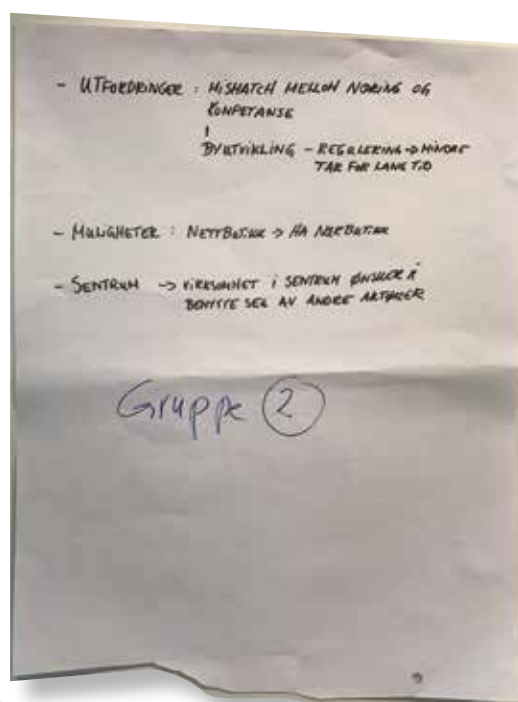
Hvad sker der med vores byer og med beslutningstageres selvopfattelse i det øjeblik, der ikke automatisk kommer flere ressourcer til hvert år?

Usikkerheden om vækstens automatik - som i disse år i øvrigt i stigende grad betvivles, foreløbigt mindre af økonomer end af andre - blev yderligere cementeret af et indlæg fra også **Helene Knudsen** fra **Kristiansand**, der påpegede den monumentale usikkerhed på stort set alle fronter, når det gælder byudviklingen og fremtiden for det lokale demokrati. En stor del af den teknologi og de metoder, som vi betjener os af i dag i vore byer var ukendt for blot få år siden!.

Gruppearbejdet var organiseret efter frem gennemgående temaer:

1. Politisk lederskab og samskabelse
2. Erhvervsudvikling, innovation og vækst
3. Den regionale by
4. Civilsamfund, fællesskab og velfærd
5. Bæredygtig byudvikling

Hver især rummer disse temaer enorme udfordringer samtidig med, at de har indbyggede modsætninger, kræfter, der på den ene eller den anden måde arbejder imod temaernes ideale tilstand eller funktion. Til gengæld er der også mange sammenhænge, hvor en indsats eller en udvikling inden for ét af disse temaer kan have positiv betydning for et eller flere af de øvrige.

SAMMENHÆNGE

Fremtidens rolle som lokal politiker som grundbestanddelen i det repræsentative demokrati hænger eksempelvis nøje sammen med væksten i civilsamfundets mange fællesskaber, der for en stor dels vedkommende foregår via de sociale medier og repræsenterer det direkte demokrati, hvor borgeren engagerer sig eller trækker sig ud – efter eget valg og temperament.

På samme måde drejer den regionale by sig om at skabe en infrastruktur, der også er båret af de værdier og holdninger, som man kan finde inden for bæredygtig byudvikling. Det kan rette sig mod at fremme bæredygtige transportformer, skabe rationelle arbejds- og produktionsfordelinger mellem land og by. Bæredygtighed er i høj grad også en stærk faktor, når det drejer sig om innovation og erhvervmæssig vækst, bl.a. fordi den politiske forbruger efterspørger bæredygtige varer.

Balancen mellem land og by er i høj grad også forbundet med, hvordan demokratiet kan udvikle sig i f.eks. de små lokalsamfund, der ofte kan tiltrække mennesker ved at demonstrere et stærkere socialt sammenhold end de lidt større byer, hvor fællesskaber kan være mere interesserede og sporadiske.

Magtbalancen mellem system og borger er ofte trukket skarpere op i de lokale samfund, hvor der er lokal samling omkring fælles projekter på en anden mere synlig måde end i større bysamfund, hvor mange dagsordener kan være til debat hele tiden.

Mindre lokalsamfund er måske også parate til i nogle tilfælde at udfordre den frie konkurrence og markedsmekanismerne ved at forøge på at holde fast i lokal handel og håndværk, måske skabe fælles initiativer gennem produktions- og indkøbsfællesskaber, der lige aktiveret kan fungere på basis af den fornødne kritiske masse etc.

Til gengæld har de lidt større bysamfund måske mulighed for at holde liv i enkeltstående initiativer længere, fordi markedet og kundemassen simpelt hen er lidt større.

Hvis målet med den regionale by er en balance mellem byen og landet vil det også fortsat være nødvendigt at arbejde på tværs af de eksisterende politiske strukturer og organisationer ud fra den grundtanke, at der ikke skal være en vinder og en taber men helst to vindere.

MODSÆTNINGER

Omvendt indeholder diskussionerne om de fem temaer også muligheden for at støde på en række indbyggede modsætninger i hver af dem og mellem dem.

Den klassiske er vel, at der ikke er mange byer, der siger nej til virksomheder med mange jobs, selv om de måske er voldsomt energiforbrugende eller på anden vis er belastende for miljøet!. De fleste politikere hylder i sagens natur også den økonomiske vækst, der gennem flere jobs giver flere penge i den kommunale kasse vel vidende, at denne udvikling også belaster kommunens miljø og naturressourcer. Vi vil også gerne have borgere til i langt højere grad at betjene sig af nye teknologiske muligheder for at spare på de menneskelige ressourcer, selv om det i visse henseender jo heller ikke er gratis for energiforbruget og miljøet.

Og i vækstredoet ligger der hele tiden risikoen for, at de voksende bysamfund dræner oplandet frem for at sprede vækst og skabe balance.

Man kan således betragte ethvert område og enhver aktivitet som et janusansigt, der rummer både muligheden for en positiv synergi, der rækker ud mod noget andet men lige så uundgåeligt et perspektiv, der handler om belastning enten af mennesker eller af andre ressourcer, f.eks. naturen.

Den samme dobbelthed kan man klistre på byernes forskellige hovedaktører. Ganske vist kan politikere hævde, at de tjener helhedens vel og ikke særinteresser på samme måde som f.eks. uddannelsesinstitutioner, erhvervsrepræsentanter eller interesseorganisationer, men de skal på den anden side ofte genvælges først af deres egne og dernæst af vælgerne. De øvrige aktører befinder sig bevidst eller ubevidst også i dobbeltydige positioner. De skal varetage deres egne interesser knyttet til virksomheder eller institutioner og dernæst se disse i en større lokal sammenhæng.

Der er ikke nødvendigvis tale om uoverstigelige modsætninger, men de er hele tiden til stede og har indflydelse på, hvordan man prioriterer sine kræfter og positionerer sig i forhold til helheden.

DE FEM TEMAER OG DE FIRE STADSRUM

De fem temaer leder tanken hen på et andet begrebsapparat, som tidligere har været præsenteret og drøftet i NCN-sammenhæng; nemlig de fire stadsrum.

1. Det funktionelle byrum – infrastruktur, lokalisering, bebyggelse
2. Det attraktive byrum – pladser, parker, mødesteder, natur
3. Det produktive/innovative byrum - urbane virksomheder, kobling til uddannelse og forskning, jobs og vækst
4. Det deltagende byrum - fællesskabet/demokratiet – kulturen

Lidt polemisk kunne man hævde, at mens alle byer i Verden har en mening om de to øverste og måske tilmed tager konkrete initiativer, så kendetegner det måske netop den nordiske samfundsmode, at de nordiske byer også har blik for nr. 3 og 4.

Eller for at sætte sagen på spidsen: Punkterne 1-2 optager alle byer 3 og 4 optager de nordiske og måske til dels nordeuropæiske byer, mens sammenhængen mellem 3 og 4 i særlig grad kendetegner de nordiske byers arbejde i NCN.

De fire byrum omfavner til sammen de fem temaer på forskellig måde og relaterer sig til dem med forskellig tyngde eller værdi. Det spændende er altid, hvordan de forskellige begreber og niveauer kan hænge sammen.

Og sammenhænge var også en ledetråd i NCN-direktøren Per Riisoms indlæg om aktuelle aktiviteter.

Som alle deltagende byer ved, holder NCN 1-2 typisk seminarer for medlemsbyerne årligt. Frem mod 2020 arbejdes der endvidere på at skabe en form for "Verdensudstilling", der på en eller anden måde skal eksemplificere de særlige træk ved den nordiske by-

model for et internationalt publikum.

Antagelig er udstillingen allerede til stede, fordi byerne står der, men der skal skabes en sammenhængende historie, så hver enkelt af deltagende byer gennem et eller andet visuelt kan bidrage til denne Verdensudstilling – en spændende tanke, at en udstilling netop ikke kan ses ét sted men kræver en vifte af besøg i hele Norden, der til sammen former historien om den nordiske bymodel.

Den kommende konference i den europæiske kulturby Århus er næste stop i processen, hvor forskellige ideer og perspektiver, der kan indgå i verdensudstillingen også vil blive præsenteret og diskuteret.

Og NCN har forberedt sig grundigt på en sådan global præsentation. Allerede gennem flere år har NCN's medlemsbyer bidraget til flere publikationer med omfattende eksempelsamlinger på innovative udviklingsprojekter og historier om interessante urbane fællesskaber.

Afslutningsvis om NCN's aktuelle arbejde er det vigtigt at nævne, at byregionen og dynamikken mellem by og opland som gennemgående tema i høj grad bliver sat i fokus på det kommende NCN-seminar i maj måned i Stavanger.

DE FEM GRUPPERS SAMMENFATNINGER – I SKITSEFORM

Det politiske lederskab og samskabelse

Det har i sagens natur altid politikerne som udgangspunkt, men den moderne politiker er om nogen indfældet i relationer til og balancer med en række andre aktører og kræfter. Forestillingen om politikerne som tilhørende en lokal nomenklatur, der kan leve i et slags lukket system – i en guldzone med embedsmændene som nærmeste og måske eneste fortrolige – er afløst af et langt større og mere diffust billede af en by eller et lokalsamfund, hvor mange aktører og med et langt mere differentieret medie-billede, der sætter skiftende politiske dagsordener.

Det medfører også, at der ikke nødvendigvis er et samlet og dækkende omverdensbillede af, i hvilken retning den lokale udvikling bevæger sig. Der kan være ret forskellige virkelighedsopfattelser og dermed også forskellige ønsker til prioriteringer m.m. blandt borgere, virksomheder og kulturinstitutioner. Og i tilgift hertil ofte også forskellige politiske holdninger og prioriteringer mellem land og by eller mellem forskellige lokaliteter inden for den samme kommune.

Og så er der ikke mindst hastigheden, at forandringer gennemføres i et langt mere forceret tempo end tidligere. I langt de fleste af NCN's medlemsbyer kan man se tilbage og iagttage, at eksempelvis store infrastrukturinvesteringer er blevet gennemført over en periode én for én og ofte med en relativt stabil personkreds gennem en lang årrække. I dag er de større byer præget af flere store parallelle projekter og typisk med flere forskellige typer af investorer og forskellige lokale interesser vævet ind i hinanden.

Set fra et politisk ledelsessynspunkt kan der være et ønske om at skabe mere enkle og samlende forestillinger om, hvad der er vigtigst at prioritere i den lokale udvikling, og en af vejene er måske, at visioner og projekter bliver præget af en tidligere involvering, som ikke blot skal være af formel karakter men være reel og gensidigt forpligtende mellem politikere, borgere og investorer.

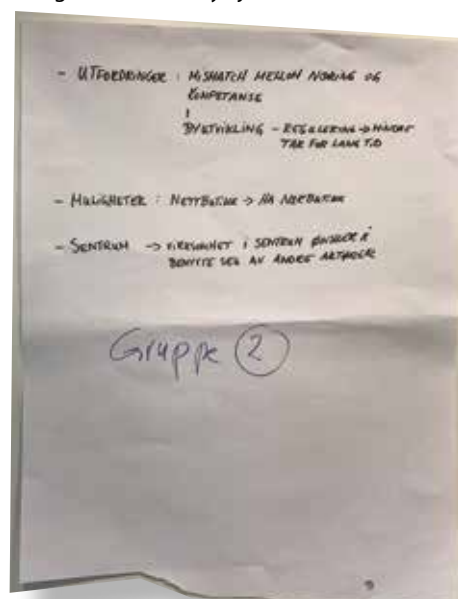
Gensidig forventningsafstemning og klart sprog, der ridser præmisser for dialog og samarbejde op er andre pejlemærker, som i praksis kan sikre den nødvendige tillid mellem demokratiets mange aktører.

Der er imidlertid ingen tvivl om, at netop de valgte politikeres traditionelle rolle lige nu bliver udfordret af borgergrupper, ny teknologi og forskellige interesser. I disse år kan man også iagttage en tendens til, at mange borgere fravælger de store mere ideologiske fællesskaber, som f.eks. de politiske partier men til gengæld med iver er villige til at kaste kræfter ind i fællesskaber i deres nærmeste nabolag.

Kan man måske gennem en videreuddannelse af politikerne udvikle dialogen mellem "systemet" og borgerne?

Erhvervsudvikling, innovation og vækst

Flertallet af NCN's medlemsbyer har en størrelse, hvor de i disse år oplever den positive effekt af urbaniseringen. Antallet af indbyggere stiger, og det samme gør antallet af nye jobs.

Det udelukker imidlertid ikke strukturproblemer. Det er en kendsgerning, at en stor del af de kvalifikationer og kompetencer, som de ledige har i vores byer, ikke umiddelbart passer til de kvalifikationer og kompetencer, der efterspørges i de virksomheder, der vokser i byerne

Derfor oplever en del byer det paradoks, at de på den ene side kan observere et betydeligt antal nye jobs, der til en vis grad besættes af nytillflyttere eller nyuddannede fra byens uddannelsesinstitutioner, og samtidig er der en ikke uvæsentlig gruppe af ledige, der er kommet i klemme i udviklingen, fordi deres arbejdsplads er blevet lukket eller flyttet. Denne gruppe kan samlet set være både erfaren og veluddannet men inden for nogle områder, som der ikke efterspørges arbejdskraft til.

Flere eksempler viser, at gennem praktikperioder, mentorordninger og målrettet efteruddannelse m.m. er der muligheder for, at en del af de ledige kan finde ny beskæftigelse inden for nye brancher, der er i vækst.

For at overgangen til ny beskæftigelse kan blive en succes kræves forskellige handlinger, der ikke sker af sig selv og heller ikke via de frie markeds kræfter. Overgangen skal iscenesættes og dirigeres, hvis den skal have en effekt. Og her kan der være rige muligheder for, at NCN's medlemsbyer har værdifulde erfaringer, som kan samles mere systematisk og udveksles.

Et andet interessant fænomen er naturligvis de nye urbane virksomheder; dvs. et stigende antal virksomheder, der bevidst vælger at lokalisere helt inde i byerne ofte tæt på de tiltrækkende rekreative områder, fordi de gerne vil trække mennesker til, der også finder byen tiltrækkende, og de vil gerne ses som en del af byens miljø og en del af dens puls.

Vi ved, at en del af de virksomheder, der slår sig ned i de tætte urbane miljøer går på kompromis med kvadratmeterbehovet, måske fordi virksomheden i højere grad kan rykke ud af sin egen ramme og bruge nogle af byens faciliteter frem for selv at råde over dem.

Det samme gælder samarbejdspartnere og underleverandører, der måske også bor lige om hjørnet,

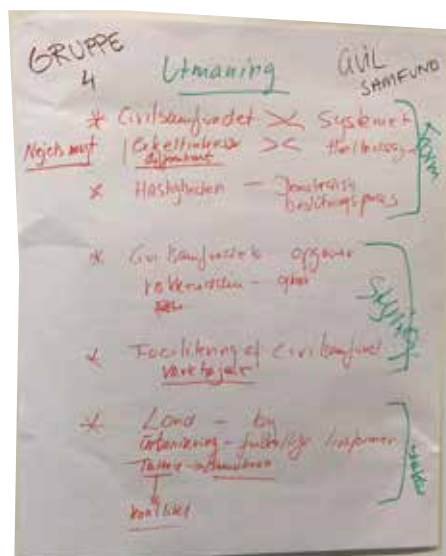
og som kan dække nogle af de behov, som virksomheden har for at fungere. Det åbner for etablering af klynger og alliancer på en måde, som de traditionelle industriarealer i byernes periferi ikke umiddelbart indbyder til. Endelig er der virksomheder, der rent fysisk indretter sig i urbane miljøer og blander deres egne funktioner med det offentlige rum, således at borgere og andre kommer helt tæt på virksomhedens dagligdag. Et klasseeksempel kunne være Uni-levers tyske hovedsæde i Hamborg, som næsten har karakter af en bydel, lige som der findes eksempler på, at store offentlige institutioner som eksempelvis et hospital eller et helsecenter har en række servicefunktioner, som er tæt vævet sammen med nogle byrum, der også bliver brugt til meget andet.

Samlet set giver de nye urbane virksomheder perspektiver for sammensmeltning med andre urbane kræfter til gavn for vækst og beskæftigelse, men det er fortsat et lidt uudforsket felt, hvordan disse muligheder for dynamik reelt kan sættes i gang.

Civilsamfund, fælleskab og velfærd

Med et udelt provokatorisk sigte spurgte gruppens moderator: hvad skal vi egentlig med politikere og det repræsentative demokrati, når vi nu har fået skabt et samfund, der består af deltagende og dedikerede borgere, der via deres tablet og på de sociale medier kan blive spurgt om hvad som helst og med et enkelt tryk kan tilkendegive, om de er for eller imod?

Hvis det måske provokatoriske spørgsmål dækker over den påstand, at magtbalancen mellem det direkte og det indirekte demokrati i disse år ikke

BORGERNE OG DEN POLITISKE LEGITIMITET

Under det første borgermøde i Århus for knap et par år siden redegjorde NCN's direktør Per Riisom for erfaringerne fra Montreal, hvor borgerne havde taget deres bys dybe krise i egen hånd og skabt en gennemgribende forandring først med politikernes tøven og måske endog modstand men efterfølgende også i dialog med det officielle politiske system.

Historien om Montreal og lignende eksempler også fra andre byer i bl.a. USA's rust-belt førte til en diskussion af, hvad der egentlig kan drive og udvikle de lokale demokratier og urbane fællesskaber, hvis der netop ikke er en alfortærende krise og undergangstemning, der kan tænde op under radikale forandringer, men måske blot - som vi har set det gennem en del år - en vis økonomisk afmatning eller manglende vækst i byerne.

I Norden støder man ofte på historien om Islands gennemgribende nytænkende praksis, da landet for får år siden skulle have en ny forfatning, og i dag, hvor begrebet co-creation vinder indpas i den politiske diskussion overalt er Island også i front bl.a. med projektet "Betri Reykjavik", der betyder et bedre Reykjavik, og som bl.a. består af en elektronisk plat-

form, hvor man både kan diskutere og foretage afstemninger om lokale forhold.

Et konkret resultat er bl.a. flere gågader og bilfrie zoner i Reykjaviks centrum, hvor demokrati-processen er præget af, at man heller ikke nødvendigvis kan præsentere den færdige løsning på forhånd men kan eksperimentere sig frem med afsæt i de ønsker og signaler, der kommer via en løbende men ret direkte dialog med et større antal borgere.

På den måde bliver den lokale udviklings aktører også ideelt set lidt frigjort fra en meget negativ nul-fejlkultur, hvor eventuelle fejlpositioner øjeblikkelig skal politiseres og ansvarsplaceres i en meget fastlåst og negativ personrettet debatkultur.

Om end Islands frontløberposition på dette område også i et vidt omfang måske er et resultat af det voldsomme folkelige oprør mod det politiske establishment op til og under finanskrisen, så har årene siden alligevel vist, at det direkte demokrati også er kommet for at blive, selv om den politiske tillid til landets ledelse til en vis grad er blevet eller er på vej til at blive genoprettet.

mindst på grund af den teknologisk udvikling tipper til fordel for det direkte demokrati, så var svaret – fra det repræsentative demokratis deltagere i gruppen – at det repræsentative demokrati i lokalsamfundet skal varetage helhedens interesser og om muligt i et langsigtet perspektiv i modsætning til de sociale mediers demokrati, der ofte er styret af meget situationsbestemte initiativer, kortsigtede mål og interesser. Som det blev sagt, så skal man ikke underkende "nejets magt" – at det er forholdsvis let især at mobilisere modstand men vanskeligere at mobilisere til en kontinuerlig stabil indsats for at skabe noget i fællesskab.

Det får stå hen, om denne skellen mellem to forskellige praktiske udmøntninger af demokratiet også holder på den lange bane.

Det er imidlertid en kendsgerning, at urbaniseringen sammen med den teknologiske udvikling har skabt nogle nye brudflader mellem det repræsentative og det direkte demokratis forskellige kræfter.

Det er ikke forkert at konkludere, at det repræsentative demokratis traditionelle identiteter; nemlig de politiske partier, over alt i Europa er under pres. Gamle hæderkronede partier med en lang historie synes enten at blive permanent minimeret eller forsvinde helt ud af synsfeltet til fordel for nye grupperinger ofte med markante ideologiske værdier og målsætninger.

I de højteknologiske urbane samfund skal det formelle repræsentative demokrati udvise en spontan lydhørhed over for aktive borgere, der benytter sig af det direkte demokratis instrumenter til at blande sig i debat og beslutninger.

I civilsamfundets almindelige fremvækst kan forskellige grupper støtte og hjælpe hinanden, både i lyset af, at der kommer til at mangle "varme hænder" i fremtiden som følge af en befolkningsudvikling med stadigt flere ældre og færre unge men også i lyset af, at den offentlige sektor ikke kan udvide sine serviceområder gennem udskrivning af flere og højere

skatter – et problemkompleks med mange politiske holdninger og diskussioner i sig.

I den sammenhæng er det fortsat uafklaret, hvor langt civilsamfundet kan bevæge sig ind i f.eks. ældre eller svage borgeres privats- og intimsfære. Accepterer vi f.eks. personlig pleje som nabohjælp? Hvis svaret er nej, er næste spørgsmål, om hjælpen så skal finansieres af fællesskabet eller af den enkeltes egen eventuelle formue, og i givet fald om hjælpen eller dele af den så kan udliciteres til andre?

Vender vi et øjeblik tilbage til billedet på de fire stadsrum er det interessante netop, hvordan byens rum, dens aktører kan indgå i et interessant samspil med de urbane virksomheder – altså hvordan borgerperspektivet og virksomhedsperspektivet (3 og 4) reelt kan smelte sammen

Den regionale by

Diskussionen om den regionale by viste, at der især er to faktorer, der spiller en særlig rolle. Den ene drejer sig meget naturligt om geografi og at kunne planlægge på tværs af en by- og landzone. Især spørgsmål om transport og infrastruktur i øvrigt er af afgørende betydning for at skabe gode og positive relationer i den henseende.

Men i forlængelse heraf hører måske også den erkendelse, at land og by ikke skal være afspejlinger af hinanden. Måske er det netop af afgørende betydning for fremtidens bosætning og lokalisering i øvrigt, at der er en markant forskel mellem det gennemurbaniserede større bysamfund og landområderne.

På visse områder f.eks. det teknologiske er der imidlertid ingen eller kun lidt nævneværdig forskel: som en kommentator skrev for et stykke tid siden i debatten om "udkantsdanmark": "Vi har også netflix i provinsen"!

Landområderne har måske en særlig mulighed for gennem enkeltstående og prægnante fælles markeringer at skabe en særlig lokal identitet, der kan bryde med de store byers generelle indtryk af almen mangfoldighed og få dem til at fremstå som noget særligt.

Der er mange mindre samfund omkring de større byer, der arbejder med at skabe den type af nære

fællesskaber. Hvis det arbejde udføres rigtigt, kan det både tiltrække og fastholde borgere.

Den anden hovedfaktor handler om politisk ledelse på tværs. Det nordiske lokale selvstyre har mange fælles træk, men strukturelt indeholder det også forskelle. Danmark gennemførte for en halv snes år siden den mest gennemgribende kommunalreform, hvor man reducerede antallet af kommuner fra omkring 270 til 98 og regioner fra 14 til 5. de øvrige nordiske lande arbejder med lignende reformer med forskellige strukturer og i noget forskellig kaden- ce. Og især er regionsbegrebet til debat i flere lande, fordi det i betydeligt højere grad end kommunen, som måske har en historisk identitet i og omkring sig i, er en politisk og administrativ konstruktion, hvis legitimitet udelukkende ligger i, at det kan løse nogle opgaver effektivt og billigt.

I praksis betyder det, at langt de fleste af de 98 danske kommuner har en større by og et opland dvs., der er en naturlig struktur for i praksis at kunne arbejde med begrebet "den regionale by". I Sverige, Norge og Finland, hvor de geografiske afstande i mange tilfælde er langt større og befolkningen langt mere spredt er begrebet "den regionale by" af en anden beskaffenhed, fordi der ikke er den samme struktur omkring en større by.

Under alle omstændigheder er tværgående politisk og strategisk samarbejde ofte af afgørende betydning. Især NCN's tidligere seminar i Uppsala i 2013 havde fokus på karakteren af dette politiske samarbejde mellem (op)land og by.

Og det regionale samarbejde og den regionale identitet skal i givet fald defineres ud fra de givne ikke mindst geografiske og demografiske vilkår. Et innovativt eksempel på en regional alliance i regi af NCN er vel samarbejdet mellem Vasa og Umeå på hver sin side af Kvarken og med et strategisk sigte om gennem stærkt samarbejde at skabe billedet af en sammenhængende innovativ region.

Den generelle erfaring er antagelig, at selv om man ændrer de formelle grænser og strukturer mellem land og by og mellem kommuner, f.eks. gennem sammenlægninger, så består gamle identiteter og skillelinier lang tid efter. Der er ofte en lokal og historisk betinget identitet, der kan overleve reformer i mange år og have betydning for, hvordan man opfatter lokalområdet, og tillige hvordan det italesættes over for tilflyttere og andre folk ude fra.

Sakset (23.2.) fra nyhedsmail fra INTA, hvis generalsekretær Michel Sudarskis i øvrigt tidligere har talt på et af vore seminarer i Malmø (se Hvidbog fra M13):

INTA News – om regionale by eller den urbane region!

New relationships for urban/rural territories

An "inspiring" French experimentation for countries facing the phenomenon of metropolisation and the question of equality / equity between territories

A French Senator noted that: "the [national] territorial system is made of centralities, networks and flows (of people, goods, activities, information) at all scales, with permanent and progressive interactions. From now on, all dependent of one another, the territories have different capacities and needs which are useful to apprehend."

It is becoming increasingly evident (there is much research and debate on these issues) to define global and integrated territorial and human development projects to which each territory contributes with its assets and potentials (social, cultural, environmental and economic) and for which it has the right to expect reciprocal solidarity and returns serving the needs of its inhabitants.

On this basis, the French Government has defined an experimental scheme called the "Reciprocal Agreement". INTA, taking advantage of this soft innovation, proposes to pursue an approach aiming at defining the capacity for territorial cooperation between the metropolitan areas of Marseille-Aix, Toulon, Grenoble and the "Provence Verte" territory composed of various intermunicipal entities.

A meeting was held with all the local stakeholders on February 7, 2017.

If you feel concerned by these issues, please contact us

Den bæredygtige by

Bæredygtighed som begreb er (heldigvis) fortsat et af de mest gennemgående i lokalpolitisk strategisk planlægning i Norden. Her i 20 året for Brundtlandrapporten er begrebet også fortsat båret af den grundtanke, at bæredygtighed og økonomiske hensyn ikke nødvendigvis er hinandens modsætninger – i hvert fald ikke på det rent teoretiske plan. På det praktiske derimod kan de to hensyn i hverdagen ofte vanskeligt forenes uden visse kompromisser.

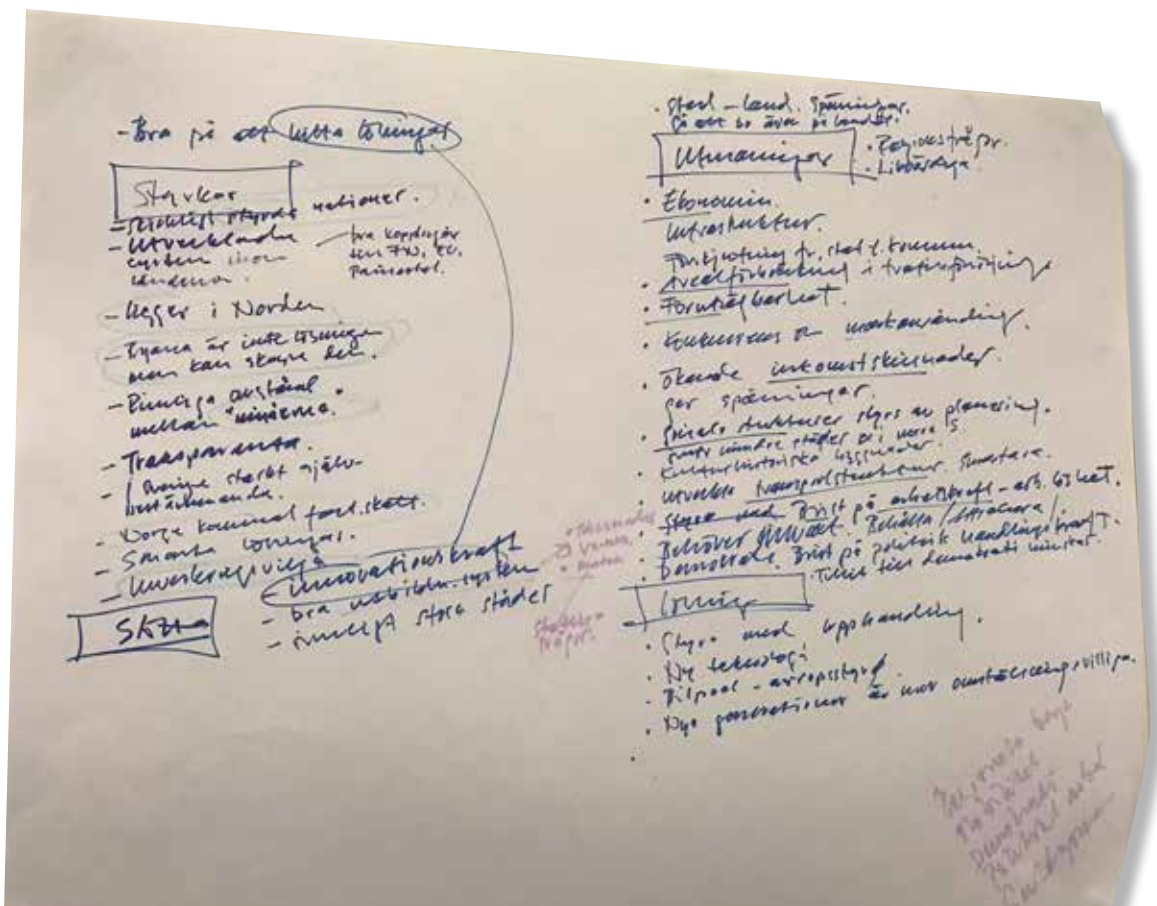
Men i gruppen var man enige om, at Nordens geografi og natur på flere måder underbygger tanken om bæredygtighed. Vi har adgang til mange alternative energikilder. Indbyggerne i Norden bor ikke særlig tæt. Afstande er mange steder ret overskuelige. Vi har stor viden, udstrakt lovgivning på området og en stærk tradition for f.eks. økologi og oplysning om økologi, der også kan give borgere og virksomheder stærke incitamenter til at arbejde med bæredygtighed på mange niveauer. Naturen er tæt på mange mennesker og man kan synligt observere, hvis ikke der passes på miljøet etc. Kort sagt mange fysiske og strukturelle aspekter i de nordiske lande kan direkte og indirekte være med til at understøtte idealet om stærkere bæredygtighed.

Udfordringen er naturligvis, at bæredygtighed altid er underkastet en række hensyn bl.a., at virksomhederne i sagens natur som regel er indfældet i en konkurrencesituation, der kan stå i vejen for f.eks. indførelse af bæredygtig teknologi eller bæredygtige løsninger. Eller at gamle vaner i privatforbruget kan være svære at ændre til fordel for nye og mere bæredygtige.

En ansæendt samfundsøkonomi eller en begrænset privatøkonomi kan også lægge hindringer i vejen for en mere bæredygtige adfærd og for bæredygtige løsninger i dagligdagen.

Ligesom Nordens natur og geografi på sin vis kan give gode betingelser for bæredygtige løsninger, ligger udviklingsperspektivet i, at Norden har så utrolig stærke muligheder for at videndele på tværs af sektorer og på tværs af lande.

Innovation og samarbejde eller rettere innovation i samarbejde kunne måske i al korthed siges at være vejen frem for fortsat at skabe mere bæredygtige løsninger på alle niveauer såvel i den private som den offentlige sektor.

ØVRIG STATUS PÅ NCNS ARBEJDE

I sin status på NCNs aktuelle arbejde kunne netværkets direktør Per Riisom indledningsvis oplyse, at netværkets seneste medlemsby er danske Roskilde, universitetsby og tæt på København, kendt for både den navnkundige Roskildefestival, som vel er en af Europas største af sin art, for Vikingeskibsmuseer og ikke mindst landets mest spektakulære Domkirke, hvor de danske konger ligger begravet.

2017 byder derudover på to spændende seminarer; først i Stavanger i maj med fokus på den regionale by og sammenhængen mellem by og region; Hovedoverskriften bliver i virkeligheden: Hvad skal Stavanger leve af i fremtiden? Underforstået, når oliereserverne en gang måtte blive udtømt?

Projekt samskapinge

Under förra året beviljades Nordic City Network stöd om 150 000 DKK från Nordisk kulturfond för att bilda ett nordiskt medborgarnätverk med civilsamhället i våra medlemsstäder. Under våren 2017 sjösätter vi projektet som är ett led i förberedelserna inför vårt Folkmöte i kulturhuvudstaden Aarhus i september 2017, Nordic City Lab 2018-2019 och Världsutställningen 2020. Projektet kommer gå ut på att bilda "Guldzoner" i våra medlemsstäder. En "Guldzon" består av medborgare, politiker och tjänstepersoner och har som mål att utveckla samarbetet mellan dessa tre parter. Guldzonen är en samskapinge arena som präglas av öppenhet, tillit, jämlikhet och gemensamt ansvar.

Folkmöte i Aarhus september 2017

16-18 september 2017 kommer nätverket tillbaka till Aarhus för att fira kulturhuvudstadsåret och genomföra ett uppföljande nordiskt medborgarmöte. Under Folkmötet kommer vi diskutera inriktningen för Konferensen blir avslutet på temat urbana gemenskaper och samtidigt startskottet för nätverkets stora projekt "Nordic City Lab". Till medborgarmötet i Aarhus 2017 ska tre testguider ha utarbetats, en för Aarhus, en för Malmö och en för Norrköping. Testguiderna ska inspirera övriga städer i det fortsatta arbetet som leder fram den nordiska världsutställningen 2020.

Pilotprojekt

Till världsutställningen 2020 ska alla våra medlemsstäder ta fram en guide till den egna staden som visar staden inifrån; "how it works". Guiden ska inte främst fokusera på arkitektur och byggnader utan på processer; vad är det som gör staden till det den är? Malmö, Aarhus och Norrköping är testpiloter för projektet och kommer att presentera varsitt förslag på guide under Folkmötet i Aarhus 2017.

Nordic City Lab 2018-2019

I Nordic City Lab ska resultatet från Aarhus-konferensen omsättas i praktik. Nordic City Lab ska vara en arena där nya idéer och lösningar blir verklighet i så väl tillfälliga installationer som i permanenta projekt. Under Nordic City Lab kommer alla städer i nätverket att arbeta med att sammanställa en guide till sin stad som fokuserar på "how it works". Varför ser våra städer ut som de gör och vad pågår bakom fasaderna?

Världsutställning 2020

Nordic City Lab avslutas med en världsutställning av de nordiska städerna 2020. I världsutställningen ställer vi ut våra städer så som de är. Kanske kan det även bli aktuellt med en vandringsutställning och en gemensam utställning på nätet. Har ni funderingar eller idéer runt detta får ni gärna höra av er!

AFSLUTTENDE BETRAGTNINGER

Om NCN's arbejdsform og formål fremhævede Christer Larson, at de planlagte aktiviteter i 2017 underbygger idealet om, at NCN fortsat skal se sig som en form for blanding af en tænketank og en platform for udveksling af ideer og erfaringer. Når så mange byer hele tiden deltager aktivt, så er det muligt at få kendskab til eksempelvis nye ideer og projekter i et omfang som næsten ingen andre netværk – og denne sammenhæng mellem teori og praksis, mellem scenarier og hverdag er NCN's store styrke og kendetegn.

Det første politiske topmøde understøtter på alle måder de målsætninger, som Nordic City Network er funderet på, og dagens diskussioner vil være et vigtigt bidrag til netværkets videre arbejde.

www.nordicitynetwork.com

